

Møtereferat

Sak: Samarbeidsforum TSO/DSO 2/2021

Møtedato/sted:

24.9.2021/MS Teams

Deltagere:

Johannes Kristoffersen
 Sture Hellesvik
 Johan Hernes
 Peter W Kirkebø
 Rune Kiperberg
 Stian Frøiland
 Margrethe Slinde
 Camilla Berntsen Landro
 Åshild Helland
 Frank Boholm
 Jon Eilif Trohjell
 Kristoffer Sletten
 Bjørn Tore Hjartsjø
 Trond Eriksen
 Otto Rustad
 Jan-Erik Brattbakk
 Jens Tore Holene
 Lisbeth Vingås
 Anders Sivertsgård
 Knut Lockert
 Torfinn Jonassen
 Jørgen Tjersland
 Kjell Rune Verlo
 Eirik Eggum
 Gunnar G. Løvås
 Anne Sofie Risnes
 Hans Olav Ween
 Arne Dybdal
 Anders Grønstvedt (sak 4)
 Christina Sepulveda (sak 4)

Arva
 Hålogaland Nett
 Tensio N
 Mørenett
 Mørenett
 Sygnir
 BKK Nett
 BKK Nett
 Lyse Elnett (Lnett)
 Lyse Elnett (Lnett)
 Agder Energi Nett
 Agder Energi Nett
 Lede
 Glitre Nett
 Glitre Nett
 Føie
 Elvia
 Elvia
 Energi Norge
 Distriktsenergi
 RME
 RME
 RME
 RME
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett
 Statnett

Møteleder:

Gunnar G. Løvås

Fraværende: Norgesnett og
 Nordlandsnett

Ref. dato: 2021.06.17

Neste møte: Desember 2021

1	<p>Statnett orientert om ny konsernstrategi og omorganisering (foiler 2-9)</p> <p>Statnett orienterte om den nye konsernstrategien. Sentralt i strategien er økt fokus på områdeplaner som ser nettutvikling, systemdrift og markedsvirkemidler i sammenheng. Områdeplanene må utarbeides i tett samarbeid med nettselskapene og andre regionale aktører. Statnett vil også internt arbeide mer tverrfaglig. Et annet område i strategien er økt fokus for å kunne håndtere den store mengden av tilknytningssaker, både til transmisjonsnett og til underliggende nett.</p>
---	---

	<p>Statnetts strategi gir også økt fokus på samarbeid med bransjen, og da spesielt nettselskapene. Statnett ønsker at dialogen og samarbeidet som er etablert i Samarbeidsforum utvikles videre for å støtte opp under strategiske tema for elektrifiseringen slik som hvordan tilknytning og planprosesser kan kobles til smart driftskoordinering og bruk av fleksibilitet.</p> <p>Nettselskapene var positive til Statnetts konsernstrategi, spesielt at strategien vektla forpliktende samarbeid fremover. Statnett ble også anmodet om å gjennomføre et (større) møte hvor bransjen får gitt sine innspill på tilnærming og bredde av innholdet i områdeplanene.</p>
2	<p>RME informerte (foil 11-33)</p> <p><u>a) – Omorganisering av RME</u> RME er fra 1. september omorganisert, hvor mest relevante for Samarbeidsforum er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunde og nett (RME-K): har ansvar for alle oppgaver som er rettet mot kundene i kraftsystemet, som kraftleverandørskifter, måling, avregning, fakturering, tariffer, anleggsbidrag, leveringskvalitet og nettilknytning, samt nettselskapenes plikter og krav knyttet til drift av nettet. Torfinn Jonassen leder seksjonen. - Marked og systemdrift (RME-M): har ansvar for reguleringen av markedsplasser, utenlandshandel, markedsovervåking, systemansvaret og balanseavregning. Helena Mellison Lindstad leder seksjonen. <p><u>b) – Forskriftsendringer og regelverksimplementering</u> Den 11. juni 2021 vedtok Stortinget å innlemme fire kommisjonsforordninger fra EUs tredje energimarkedspakke i EØS-avtalen. Kommisjonsforordninger, eller såkalte bindende retningslinjer, er detaljerte tekniske regler som skal sikre at kraftmarkedet/-systemdriften utvikles koordinert mellom land. SOGL (kommisjonsforordning 2017/1485 om fastsettelse av retningslinjer for drift av transmisjonsnettet for elektrisk kraft) er nå innlemmet i EØS-avtalen, og er forskrift som gjelder i Norge på samme måte som andre forskrifter vedtatt med hjemmel i energiloven. Ikrafttredelsesdato for kommisjonsforordningen i norsk rett og endringene i energiloven var 1. august 2021.</p> <p>Kommisjonsforordningene beskriver de overordnede pliktene og kravene, mens de detaljerte reglene for hvordan disse pliktene og kravene skal gjennomføres i praksis, er beskrevet i vilkår og metoder. Når RME mottar forslag til metoder fra Statnett vil RME publisere metodene på sine hjemmesider, og RME vil deretter åpne for innspill fra norske aktører på om det er forhold RME bør ta hensyn til når metodene skal anvendes i Norge. Etter at norske aktører har fått mulighet til å komme med innspill på anvendelsen av metodene, vil RME fatte enkeltvedtak. RME vil behandle disse vilkårene og metodene løpende i bolker (7 bolker, nærmere 60 metoder frem til sommeren 2022). RME vil publisere informasjon om den enkelte bolke når dette blir aktuelt.</p> <p><u>c) – Forum for digital samhandling</u> Som ledd i RMEs arbeid med å øke den digitale samhandling i bransjen vil RME, sammen med bransjen, etablere et omforent veikart/målbilde. Ambisjonen er at dette veikartet skal legge til rette for at alle aktører skal ha tilgang til data de trenger for å planlegge og drifte kraftsystemet på en sikker og effektiv måte. Arbeidet skal inkludere nødvendig data for både nettutvikling- og driftsprosesser.</p> <p>For å bistå arbeidet har RME engasjert PWC, som har erfaringer fra andre bransjer. Arbeidet med å ta frem veikart for videre digitalisering vil skje Q3/2021 til Q2/2022. Arbeidet med å ta frem digitalt veikart vil ha en ekstern styringsgruppe, samt at det vil være hørings-/innspillsrunder underveis. For å konkretisere og støtte implementering vil Forum for digital samhandling etableres i Q3/2022. RME</p>

	<p>understreket at det er viktig pågående aktiviteter ikke blir satt på vent på grunn av det kommende veikartet/målbildet.</p> <p><u>d) - Nøytralitet og håndtering av markedssensitiv informasjon</u> Som ledd i å se hva som skal til for at markedssensitiv informasjon kan gjøres tilgjengelig for nettselskapene har RME engasjert Thema Consulting og DevoTeam. Studien vil drøfte og anbefale krav til håndtering av markedssensitiv informasjon, samt virkemidler for å sikre at nettselskapene oppfyller krav (eks. etterlevelse, tilsyn mm). Studien omfatter et bredt spekter av markedssensitiv informasjon: produksjonsplaner, forbruksplaner, tilgang på fleksible ressurser på forbrukssiden, kapasitet i ulike deler av nettet, revisjonsplaner, koblingsbilder samt systemdata. Thema presenterte blant annet en foreløpig vurdering av egenskapene for en sentralisert eller en desentralisert løsning for innsamling og formidling av markedssensitiv informasjon. Nettselskapene påpekte at argumentene som ble løftet frem kan vurderes og vektet ulikt, og at det derfor er viktig at drøftingen i endelig versjon av rapporten får frem de ulike perspektivene. Thema og DevoTeam vil slutføre arbeidet og oversende RME rapport i løpet av oktober.</p> <p><u>e) - Tilknytningskoder</u> Aktørene ga i april i år innspill til RME på foreslåtte endringer i prosess og tilnærming for håndtering av tilknytningsregler for nye eller større endring i anlegg (produksjon, forbruk og HVDC-anlegg). Basert på innspillene initierte RME en ny innspillsrunde med aktørene med konkrete forslag til forskriftsendringer, med frist 3. september 2021. Basert blant på disse innspillene vil RME innen 5. november oversende sine vurderinger og innspill til OED på høringsnotat til gjennomføringsforskrifter, hvor de blant annet vil drøfte eventuell motstrid mellom tilknytningskodene og eksisterende norsk regelverk.</p> <p><u>f) – Strømnettutvalget ("Nakstad-utvalget")</u> RME orienterte om Strømnettutvalget som ble opprettet i juni 2021, og som er ledet av Nils Kristian Nakstad, sjef for Enova. Utvalget støttes av OED, NVE, klima- & miljødepartementet og finansdepartementet, og skal levere til OED senest 15. juni 2022. Utvalget skal særlig vurdere tre temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg. - Prinsipper for å ivareta en samfunnsøkonomisk utvikling av strømmettet i en tid med stor usikkerhet om forbruksutviklingen. - Mulige forbedringer i systemet med tilknytningsplikt. <p>Utvalget har et stort mandat, og det er viktig at bransjen får gitt innspill underveis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktørene i bransjen får mulighet til å gi innspill på tema og problemstillinger gjennom 'åpne dager', hvor det første er 24. november 2021 (på Teams), samt at - Utvalget vil etablere en referansegruppe med representanter for bransjen for å drøfte problemstillinger underveis. <p>Utvalgets nettside er: Strømnettutvalget – Et offentlig utvalg som vurderer utviklingen av strømmettet (regjeringen.no)</p>
2	<p>Energi Norge informerte om gevinster ved DSO-rollen (foil 35-43) Energi Norge har engasjert Thema Consulting for å konkretisere og kvantifisere gevinster med DSO-rollen. Målet å synliggjøre gevinster ved bedret drift, og ser både på driftsvirkemidler og netttilknytninger. Thema presenterte foreløpige vurderinger basert på intervjuer med aktører (nettselskap, systemansvarlig og produsenter). Thema fremholdt at det er store besparelser, noe som vil bli nærmere belyst i endelig rapport som offentliggjøres i løpet av oktober 2021. Gevinstene vil kunne realiseres gjennom tre hovedstrategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre vedtatte endringer - Utnytte handlingsrommet

	<p>- Endre oppgavefordeling</p> <p>Thema og Energi Norge understreket at aktørene ser betydelige gevinster, og at det er stort behov for tett samarbeid for å kunne realisere disse.</p>
4	<p>Nettilknytning – avtale med tilknytning med vilkår (foil 45-50)</p> <p>Statnett informerte om pågående arbeid for å inngå avtaler med tilknytning med vilkår. Det er behov for tett samarbeid med nettselskapene både for å utarbeide avtalene samt legge til rette for effektive prosesser. Statnett ønsker å vinne erfaringer med de enkle tilfellene først, og som gir mulighet for forbedring underveis. Avtalene må blant annet tydeliggjøre hva som er vilkåret for kunden, når vilkåret inntreffer samt hvem følger opp vilkåret.</p> <p>Det var stor enighet i Samarbeidsforum om at samarbeid knyttet til avtaler med vilkår er viktig, og at det er store gevinster med slik avtaler. Selv om flere nettselskap fremholdt at det er stor utvikling internt i selskapene for å kunne håndtere denne type problemstillinger ble det understreket at bransjen må samarbeid tettere for å lære av hverandre.</p>
6	<p>Oppsummering og om neste møte i Samarbeidsforum</p> <p>Det ble ikke tid møtet for å orientere om status og videre arbeid knyttet til nasjonal metode for datautveksling iht. forordning SOGL art. 40(5). Se side 51-56 i vedlegget.</p> <p>Neste Samarbeidsforum er i desember, og Statnett vil sende ut Doodle med aktuelle datoer.</p>

Vedlegg: Foiler vist i møtet, fra RME/PWC/Thema, Energi Norge/Thema og Statnett.